

ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓ

a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó gyártók nyilvántartásba vételi kötelezettségének teljesítéséhez

2023. április 1-jén lépett hatályba a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 80/2023. Korm. rendelet).

1. A KÖTELEZETTEK KÖRE

A 80/2023. Korm. rendelet hatálya alá tartozó terméket forgalomba hozó **gyártó részére** a jogszabály nyilvántartásba vételi kötelezettséget határoz meg.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2. § (1) bekezdés 16. pontja értelmében: „gyártó: termék előállítója, továbbá - ha a terméket nem Magyarország területén állítják elő - az, aki a terméket gazdasági tevékenysége körében Magyarország területén elsőként forgalomba hozza;”

Az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 8. pontja alapján:

„gyártó: az elem, akkumulátor előállítója, valamint az, aki vagy amely az értékesítési módszertől függetlenül (beleértve a távollevők között kötött szerződést is) elemet, akkumulátort – akár gépjármű, elektromos vagy elektronikus berendezés alkotórészeként vagy tartozékeként – Magyarország területén elsőként forgalomba hoz;”

Az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 197/2014. (VIII.1.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 9. pontja alapján: „gyártó: a Ht. 2. § (1) bekezdés 16. pontjában meghatározott gyártó, aki (amely)

- a) Magyarország területén letelepedett, és ott saját neve vagy védjegye alatt elektromos, elektronikus berendezéseket gyárt, vagy elektromos, elektronikus berendezéseket tervezett vagy gyártat, és a gyártott, illetve terveztetett vagy gyártatott berendezéseket saját neve vagy védjegye alatt forgalmazza,*
- b) Magyarország területén letelepedett, és ott saját neve vagy védjegye alatt más beszállítók által gyártott berendezések viszonteladásával foglalkozik, ahol a viszonteladó nem tekintendő gyártónak abban az esetben, ha a berendezés gyártójának márkanéve az a) pontban foglaltaknak megfelelően a berendezéseken megjelenik,*
- c) Magyarország területén letelepedett, és Magyarországon harmadik országból vagy egy másik tagállamból származó elektromos, elektronikus berendezéseket hoz üzletszerűen forgalomba, vagy*
- d) Magyarországon távközlő eszközök révén elektromos, elektronikus berendezéseket értékesít közvetlenül háztartások vagy egyéb felhasználók részére, de egy másik EGT-tagállamban vagy harmadik országban telepedett le;*

nem tekintendő gyártónak az, aki (amely) valamely finanszírozási megállapodás értelmében kizárólagos finanszírozást nyújt, kivéve, ha egyúttal az a)–d) pontok szerinti gyártóként is működik;”

Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI.22.) Korm. rendelet 2. § 3. pontja alapján:

„gyártó:

- a) Magyarország területén letelepedett bármely olyan – a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) 4. cikk (1) bekezdés 28. pontjában meghatározott halászati tevékenységet végző személyektől eltérő – természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az alkalmazott értékesítési technikától függetlenül – beleértve a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv) 2. cikk 7. pontjában meghatározott, távollevők között kötött szerződés útján történő értékesítést is – egyszer használatos műanyagtermékek, megtöltött egyszer használatos műanyagtermékek vagy műanyagot tartalmazó halászeszközök hivatásszerű gyártásával, töltésével, értékesítésével vagy importálásával, továbbá Magyarországon való forgalomba hozatalával foglalkozik; vagy*
- b) az Európai Unió egy másik tagállamában vagy egy harmadik országban letelepedett bármely olyan természetes vagy jogi személy – az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (1) bekezdés 28. pontjában meghatározott halászati tevékenységet végző személyek kivételével –, aki vagy amely Magyarországon egyszer használatos műanyagtermékek, megtöltött egyszer használatos műanyagtermékek vagy műanyagot tartalmazó halászeszközök hivatásszerű, közvetlenül magánháztartások számára vagy magánháztartásoktól eltérő felhasználók számára történő távértékesítésével foglalkozik a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 7. pontjában meghatározottak szerint;”*

2. A NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELI KÖTELEZETTSÉG

A 80/2023. Korm. rendelet 23. § (1) bekezdése szerint:

„A gyártó vagy a meghatalmazott képviselő a körforgásos termékkel végzett tevékenységének megkezdését megelőzően, a 3. melléklet szerinti adattartalommal kérelmezi az országos hulladékgazdálkodási hatóságnál a nyilvántartásba vételét, amelynek során nyilatkozik, hogy a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeit

a) kollektív teljesítés útján vagy

b) a 8. § szerinti egyéni teljesítés keretében teljesíti.”

A 80/2023. Korm. rendelet 37. § (1) bekezdés szerint:

*„Az e rendelet hatálybalépésekor e rendelet hatálya alá tartozó terméket forgalomba hozó gyártó a 23. §-ban meghatározott nyilvántartásba vétel iránti kérelmét **2023. május 31. napjáig terjeszti elő.**”*

A 80/2023. Korm. rendelet 6. § a) pontja szerint:

„Kollektív teljesítés esetén a gyártó

a) a 23. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásba vétel iránti kérelem előterjesztését megelőzően a koncessziós társaság által működtetett elektronikus felületen megadja a koncessziós társaság részére a 3. melléklet 1. pontja szerinti adatokat,”

A koncessziós társaság által működtetett elektronikus felület a <https://mohu.hu/> címen érhető el.

3. A NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELI KÉRELEM ADATTARTALMA

A nyilvántartásba vételi kérelem adattartalmát a 80/2023. Korm. rendelet 3. melléklete határozza meg.

A 80/2023. Korm. rendelet 3. mellékletének 1.1 pontjában foglaltak szerint:

„A gyártó nyilvántartásba vétel iránti kérelmének adattartalma

1. Az 1. melléklet 1. pontjában felsorolt termékek esetében – az 1.3. pontban szereplő termékek kivételével – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 27. §-ában és a Ht. 30/B. § (5) bekezdésében foglalt adatkezelési szabályokra figyelemmel

*1.1. a gyártó neve, székhelye, adószáma, KSH statisztikai számjele (ennek hiányában a közösségi vagy nemzetközi adószáma), cégjegyzékszám, egyéni vállalkozó esetén nyilvántartási száma, **Környezetvédelmi Ügyfél Jele** (a továbbiakban: KÜJ-azonosító); [...]*”

A fenti jogszabályi rendelkezések értelmében a nyilvántartásba vétel feltétele a Környezetvédelmi Ügyfél Jel (a továbbiakban: KÜJ azonosító) megléte.

4. A KÜJ AZONOSÍTÓ IGÉNYLÉSE

A KÜJ azonosító igénylésének feltételeiről a környezeti alapnyilvántartásról szóló 78/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 78/2007. Korm. rendelet) rendelkezik.

A 78/2007. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„Egyedi környezetvédelmi azonosító adat létrehozása az alábbi szerveknél kezdeményezhető, illetve azokat az alábbi szervek hozzák létre:

a) a KÜJ azonosítót az a környezetvédelmi hatóság, illetve az a vízvédelmi hatóság hozza létre, amelyhez az ügyfél kérelmével fordul;”

A KÜJ azonosító az OKIRkapu felületen (<https://kapu.okir.hu/okirkapuugyfel/>) keresztül – megfelelő képviseleti jogosultsággal – igényelhető.

Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (a továbbiakban: OKIR) publikus felületén található „*Gyakran ismételt kérdések (GYIK)*” http://web.okir.hu/hu/cikk/498/Gyakran_ismetelt_kerdesek_GYIK menüpontban megtalálható a meghatalmazás benyújtásának módja az alábbiak szerint:

5. A KÜJ IGÉNYLÉS MENETE RNY MEGHATALMAZOTT ÁLTAL:

1. OKIRkapu bejelentkezés <https://kapu.okir.hu/okirkapuugyfel/>,
2. Kattintson az „*Új meghatalmazás/KÜJ gombra*”,
3. A megjelenő felületen válassza az „*Új adatcsomag gombot*”, amivel létrehoz egy KAR: KÜJ-IG adatcsomagot,
4. Adja meg az érvényesség dátumát és kattintson a „*Mentés*” ikonra,
5. Kattintson a „*MEGHATALMAZÁS, KÜJ IGÉNYLÉS*” gombra,
6. Adja meg a legördülő menüben az adatszolgáltatás típusát,
7. Valamennyi adat megadását követően kattintson a „*Mentés*” ikonra,
8. Az Adminisztráció menüben válassza az *Ellenőrzés/Beküldés* menüpontot.

Amennyiben az RNY-ben a cég képviselőjére jogosult személy tölti ki az adatokat, akkor a KÜJ szám szinte azonnal generálódik. A fentiekben foglaltakat figyelembe véve a KÜJ azonosító igénylését a szükséges meghatalmazás OKIRkapu-ban vagy a Rendelkezési Nyilvántartásban történő rögzítését követően javasoljuk kezdeményezni.

6. MEGHATALMAZÁS RÖGZÍTÉSÉNEK MENETE OKIRKAPU-BAN

A <https://kapu.okir.hu/okirkapuugyfel/> linken éri el az OKIRkapu adatszolgáltatás felületet KAÜ loginnal történő bejelentkezés után

1. Kattintson az *Új meghatalmazás/KÜJ gombra*.
2. A megjelenő felületen használja az *Új adatcsomag gombot*, amivel létrehoz egy KAR: KÜJ-IG adatcsomagot.
3. Az érvényesség dátumának megadását követően használja a *Mentés gombot*.
4. Az adatok megadásához válassza a *MEGHATALMAZÁS, KÜJ IGÉNYLÉS gombot* (az adatok automatikusan betöltődnek)
5. Az adatszolgáltatás típusaként válassza az 1 - *Új meghatalmazás bejelentése KÜJ számmal rendelkező ügyfél esetén lehetőséget*, vagy a 2. vagy 3. vagy 4. típus közül válasszon, ha még nincs KÜJ száma.
6. A Képviselet ügyfél szekcióban annak a cégnek vagy szervezetnek a KÜJ azonosítóját adja meg, amelynek nevében adatszolgáltatást kíván beküldeni.
7. Az adatok megadását követően kattintson a *Mentés gombra*, majd a *Nyomtatásra* és nyomtassa ki a megjelenő dokumentumot. A kitöltést és aláírást követően szkennelje be pdf vagy jpg formátumban a dokumentumot, majd a csatoláshoz használja az *Adminisztráció / Csatolmányok* menüpontot.
8. Az adatcsomagot ellenőriznie kell az *Adminisztráció / Ellenőrzés/Beküldés* menüpont használatával. Először futtassa az ellenőrzést, majd kattintson a *Beküldés gombra*.

9. A meghatalmazásban szereplő cég vagy más szervezet nevében az után tud adatszolgáltatást beadni (akkor tudja végigcsinálni az OKIRkapu bejelentkezést), amikor a beküldött meghatalmazást a hatóság már elfogadta, erről kap Ügyfélkapujára értesítést.

7. MEGHATALMAZÁS MENETE A RENDELKEZÉSI NYILVÁNTARTÁSBAN (RNY-BEN) OKIR ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ

Amennyiben az RNY-ben a cég képviselője ad RNY meghatalmazást az OKIR adatszolgáltatások elvégzésére, ezt a meghatalmazást nem kell az OKIR-ba feltölteni, mert az RNY-ben tett OKIR adatszolgáltatási meghatalmazás feljogosítja a meghatalmazottat az adatszolgáltatásra.

Az RNY-ben tett OKIR adatszolgáltatási meghatalmazás azonnal feljogosítja az adatszolgáltatásra a meghatalmazott munkatársat.

1. Az RNY az alábbi URL-en érhető el: <https://rendelkezes.gov.hu/rny-public/>
2. Ha cég vagy szervezet nevében jár el, akkor kattintson a *Szervezet azonosítás* lehetőségre és adja meg a szervezet adószámát/törzsszámát és a jelölőnégyzet használatával járuljon hozzá, hogy az adóazonosító jele a rendelkezéstételi eljárásban a képviseleti jogosultság ellenőrzése céljából kezeljék.
3. RNY-ben Kattintson az *Agrárminisztérium, OKIR adatszolgáltatás* nevű meghatalmazására.
4. Adja meg a meghatalmazott természetes személy adatait.”

8. KOLLEKTÍV ÉS EGYÉNI TELJESÍTÉS

A nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásakor a gyártónak nyilatkoznia kell arról, hogy a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeit a 80/2023. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerinti **KOLLEKTÍV** teljesítés útján, vagy a 80/2023. Korm. rendelet 8. §-a szerinti **EGYÉNI** teljesítés keretében teljesíti.

Amennyiben a gyártó **egyéni teljesítés** keretében teljesíti a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeit, úgy a nyilvántartásba vétel iránti kérelem előterjesztésével egyidejűleg **benyújtja** az egyéni teljesítés feltételeinek biztosítása érdekében a koncessziós társasággal kötött **koncesszori alvállalkozói szerződést**. Amennyiben a körforgásos termék gyártója nem nyilatkozik egyéni teljesítésről, vagy nem rendelkezik a koncessziós társasággal megkötött, érvényes szerződéssel, illetve azt felhívás ellenére nem nyújtja be, **hivatalból kollektív teljesítőként kerül be a nyilvántartásba** a 80/2023. Korm. rendelet 23. § (3) bekezdésében foglaltak alapján.

A gyártó **egyéni teljesítés esetén** a teljesítés módját **tárgynegyedéven** belül nem változtathatja meg, a teljesítés módjának megváltoztatását a **tárgynegyedévet** megelőző hónap 1. napjáig lehet bejelenteni.

Kollektív teljesítés választása esetén a kötelezettség teljesítés módja **tárgyév**en belül nem változtatható meg, a teljesítés módjának megváltoztatását a tárgyévet megelőző év november 30-ig lehet bejelenteni.

A nyilvántartásban szereplő **adatokban bekövetkezett változásokat** a változás(ok) bekövetkezését követő **15 napon belül** kell bejelenteni.

Amennyiben a gyártó tárgyi **tevékenységét megszüntette**, a tevékenység megszüntetésétől számított **15 napon** belül kéri a nyilvántartásból való törlését.

FONTOS!

A 80/2023. Korm. rendelet 23. § (8) bekezdése szerint:

„A gyártó a nyilvántartásba vétel elmaradása esetén a nyilvántartásba vételt megelőzően forgalomba hozott körforgásos termék mennyiség tekintetében is megfizeti a kiterjesztett gyártói felelősségi díjat.”

9. A KITERJESZTETT GYÁRTÓI FELELŐSSÉGI KÖTELEZETTSÉG ÁTVÁLLALÁSA

A 80/2023. Korm. rendelet 13-14 §-ai szerint:

„13. § (1) A kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség szerződés alapján az e rendeletben meghatározott módon átvállalható.

(2) A kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget átvállalót gyártónak kell tekinteni az e rendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítése tekintetében.

*(3) A **gépjármű** termékáramba tartozó körforgásos termék **gyártója** szerződés alapján átvállalhatja a termék tartozékának vagy alkotórészének minősülő elektromos, elektronikus berendezés, elem és akkumulátor, valamint gumiabroncs termékáramba tartozó körforgásos termék gyártójától a tartozéknak vagy alkotórésznek minősülő körforgásos termékekhez kapcsolódó kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget.*

(4) A kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség átvállalása esetén az átvállalási szerződés legalább

- a) a szerződő felek nevét, címét, adószámát,*
- b) a körforgásos termék megnevezését, KF kódját,*
- c) az átvállalt mennyiséget és*
- d) az átvállalás időszakának kezdetét tartalmazza.*

14. § (1) A kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség az átvállalási szerződés hatályosságának időszaka alatt, a számlán vagy számlakibocsátás hiányában az ügylet teljesítését tanúsító egyéb okiraton feltüntetett teljesítés napján, ezek hiányában az ügylet teljesítésének napján száll át az átvállalóra.

(2) Átvállalás esetén a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség az átvállaló általi belföldi forgalomba hozatalkor keletkezik.”

A 80/2023. Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése szerint a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség átvállalása esetén az **ÁTVÁLLALÓ az átvállalási szerződést** a szerződés megkötésétől számított **15 napon belül** az országos hulladékgazdálkodási hatóság részére megküldi, és **kéri a 13. § (4) bekezdésében foglalt adatok nyilvántartásba vételét.** Az **átvállalási szerződés a nyilvántartásba vétel napjától, illetve, ha a felek a szerződésben későbbi időpontban állapodnak meg, a szerződésben megjelölt időponttól hatályos.**

Az **ÁTVÁLLALÓ** az átvállalási szerződés módosítása vagy megszűnése esetén a nyilvántartás módosítása, vagy a nyilvántartásból törlés érdekében a szerződésmódosítás vagy a szerződés megszűnésére vonatkozó dokumentum keltétől számított **15 napon belül** kéri a **változás átvezetését**, vagy az adatok nyilvántartásból való törlését.

10. A NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELI KÉRELMET ELBÍRÁLÓ HATÓSÁG

A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése szerint:

„Jogszámban meghatározott esetben - országos illetékességgel - a Pest Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: országos hulladékgazdálkodási hatóság) jár el.”

Fentiek alapján a nyilvántartásba vételi kérelem elbírálására jogosult szerv a **Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya**.

11. NEM KELL A KITERJESZTETT GYÁRTÓI FELELŐSSÉGI DÍJAT MEGFIZETNI

A 80/2023. Korm. rendelet 22. §-a szerint:

„22. § (1) Nem kell a kiterjesztett gyártói felelősségi díjat megfizetni, ha a fizetésre kötelezett gyártó vevője (a továbbiakban: nyilatkozó) nyilatkozik arról, hogy a megvásárolt körforgásos termék legalább hatvan százalékát önállóan vagy más termék alkotórészeként, tartozékként igazoltan külföldre kiszállítja.

(2) A külföldre történő kiszállítás számlával vagy az ügylet teljesítését igazoló egyéb okirattal és szállítólevéllel vagy fuvarokmánnyal igazolható.

*(3) A nyilatkozó az e rendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítése érdekében **gyártónak minősül**, ha a nyilatkozattal beszerzett körforgásos terméket belföldön hozza forgalomba.*

(4) A nyilatkozó írásban, legfeljebb 3 évre szóló időszakra tesz a 6. melléklet szerinti adattartalommal nyilatkozatot.

(5) Az (1) bekezdés szerint tárgynegyedévben beszerzett körforgásos termék mennyisége hatvan százalékát a beszerzés tárgynegyedévének utolsó napjától, legfeljebb 365 napon belül kell igazoltan külföldre kiszállítani, ellenkező esetben a 366. napon a kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettség – a díjfizetési kötelezettség keletkezése napján hatályos szabályok szerint – beáll a nyilatkozónál.”

12. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

A 80/2023. Korm. rendelet 34. §-a szerint:

„34. § (1) A gyártó 7. és 8. alcím szerinti kötelezettségeinek teljesítését az országos hulladékgazdálkodási hatóság; a gyártó, a koncessziós társaság és a koncesszori alvállalkozó e rendelet szerinti egyéb tevékenységét a tevékenység tekintetében hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hulladékgazdálkodási hatóság ellenőrzi.

(2) Az e rendeletben foglalt előírások megsértésének szankcionálása tekintetében e jogszabály a hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos jogszabálynak minősül.

(3) Ha az országos hulladékgazdálkodási hatóság a 23. § (1) bekezdése megsértésére tekintettel a gyártót hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte, és a gyártó a 23. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségét a hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezést követően sem teljesíti, az országos hulladékgazdálkodási hatóság a körforgásos termék forgalomba hozatalát
a) a 23. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítéséig és
b) a 23. § (8) bekezdése szerinti díj megfizetéséig
felfüggeszti.”